



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Amigdala.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

eam dissolvere ambiguitatem. Quatuor enim distinguitur speciebus : arborea una, quæ nostris ta-
xus est virgulto affimilis : sed aspera & spinosa, furculis, ramis, pediculis, & foliis paluri instar hama-
tis, labruscæ propemodum racemis prædita, quam Venetiis in semotioribus Lignipedum hortis in
pergula surrectam aspexi. Hederæ alia duæ propiores, quarum una Lævis, altera Hortensis appella-
tur, sed usque adeo sibi invicem assimilata, ut utramq; plerique unam tantum speciem existimarint.
Siliquis hæ lupinorum tunicas magnitudine adæquantibus fecundissima, in quibus grana ad faeco-
lorum similitudinem renuncolorum figuram referentia delitescunt pressiora in aliis, in aliis torosio-
ra. Colorum multa varietas, in aliquibus lutea, in aliquibus purpurea, nigra alia, alia variegata ex
nigro & albo, furculo in omnibus junceo ad admirandum altitudinem excrescente-foliis propemo-
dum hederaceis, nisi quod hederis unicuique singula, his passim trina : hederæ tenacia, & perpetua,
& levore quodam placida, his asperiora debiliaque, & cum vento simul interdum abeuntia Autu-
mno profus decidua.

FUNESTUM. CAP. XXII.

Los harum coronis intextis funestum habet hieroglyphicum. Florem vero ferunt violis admodū
similem, colore in aliis candido, in aliis puniceo, in aliis etiam subpallido, ex quibus lugubres
coronas fieri Plinius attestatur, infandosque esse dicit omnibus sacris & coronis : causamque affert,
ob crocum in eam herbam amore smilacis conversum : quam quidem fabulam Naso 4. Transmu-
tationum libro, unico eo versu tangit :

Et crocon in parvos versum cum smilace flores.

De qua quidem fabula cum nihil aliud extaret, nos olim de cultu ejus herbæ viticulivæ justum opu-
sculum hexametris cecinimus fabulæque totius argumentum explicuimus. Idem Plinius ait *Vulgus*
ignotum, hancque hederam existimando, festa sua polluere. Nam & Poetis, & Libero Patri, aut Sileno,
Smilax jam pro hederæ sacrabatur ab iis, qui omnino quibus coronandi essent ignorabant. Legumen
hoc diu nostris regionibus ignotum, nunc nuper allatum è Sicilia Romam, multorum hortos tota
jam Italia cœpit multiplici fruge fecundare. Oblet mirifice fructus tum lepida colorum varieta-
te, nitoreque gemmarum instar ardentium, tum opere topiario furculus, qui foliorum sylvæ den-
tissima in metas erigitur altissimas, & muris applicata paucorum dierum spatio ad celsa quantumli-
bet ædium fastigia proripit, turres exuperat, nullius arboris proceritate superatus. Ideoque in spa-
tiosas scenas latissimaque tentoria, quo præcipue anni tempore magis expetuntur, mirabili pampi-
norum feracitate contexitur. Tum cibus leguminis non, ut multi tradunt, abominabilis, sed gustu
gratus atque suavis : nam & discelusus à tunicis, & cum teneris adhuc siliquis aqua incoctum, lautis
etiam canis apponitur. Quam vero medici damnant, forte trachea illa est, paliuri spinis prædita,
quæ racemulos quosdam ad instar labruscæ producit.

*Plin. lib. 16.
c. 3. hæc de
mnia.*

*ADioscop.
c. 140. ibid.
Mattheol.*

DE AMYGDALA. CAP. XXIII.

Quoniam vero nobilissime Hieronymus, spem eam quam de præclara ista indole tua optimam
omnes conceperant, vel ante tempus explere, tam in bonarum artium studiis, quam in insigni-
um morum elegantia jam dudum occcepisti, Amygdalam tuam esse hieroglyphicum animadverti :
ea enim arbor ante alias omnes floribus induta, non suæ tantum spem ostentat opulentia, sed & a-
liarum frugum annum feracem pollicetur. Unde Maro cum videret eam primam omnium florere, ni-
hil vel Januarii rigore deterritam, ex florum ejus multitudine læta idemdem fœtura spem in fru-
mentis concipere nos posse monet his versibus :

Contemplator item, cum se nux plurima sylvæ

Induet in florem, & ramos curvabit olentes,

Si superant factum, pariter frumenta sequentur,

Magnaque cum magno veniet tritura calore,

Quod si spes, ut Speusippus Platonicus definit, est expectatio boni, velut è converso metus animi
concitatio in expectatione mali, sicque floribus inspectis usum inde fructuum expectare solemus,
nulli

Georg. l. 1.

nulli dubium erit, quin flos sit futuri boni prænunciator, & frogem paulo post succrescentem pollice-
atur: nam & Themistius jucundissimam & floris speciem fructuum prænunciam esse dicit.

JUVENTUS. CAP. XXIV.

*juventus
spei semper
plena.
Hinc Virg.
de obitu
Mæc. ju-
ventem flo-
rentem O-
vi. 3. Amor
viridem di-
xere, & Che-
rea in Eu-
nuchio, pu-
ellam 15.
annorum
florem vo-
cat.*
Eccl. 1. 22.

AD hæc flos omnis juventutis habetur hieroglyphicum; juvenus autem omnis semper spei ple-
na, cum senectus contra omnia desperet: sive hoc accidit juvenibus ex exiguo rerum usu, sen-
bus vero ex irrita multorum votorum experientia: sive quia juvenes natura vegetiore, quæ cupi-
unt ardentius futura etiam sibi proponunt, spemque impendio pascunt, senes de bilitate confecti, præ
timore etiam cum asecuti sunt, diffidere videntur, ideoque bonis minus gaudent. Alii dicunt æquus
ideo sperare juvenes quam timere, quia spes est de futuro tempore: in senibus autem multa memo-
ria residet, ac earum præcipue, quæ spem plurimam eludere, tum autem memoria ipsa spe quodam-
modo contraria constituitur.

SENECTUS. CAP. XXV.

Porro senectus, quæ sese hic obtulit facit ut ad amygdalam rursus revertamur, ejus siquidem
hieroglyphicum in Divinis literis accipitur pro Canitie, quæ manifestum est senectutis indicium.
Amygdala autem potius quam alia quæpiam ex plantis, quia, ut etiam ex Maronis descriptione vi-
dimus, arbor nulla densiorem florum ubertatem reddit quam Amygdala. Locus autem est in hanc
sententiam apud Salomonem ad calcem Ecclesiastæ: *Florebit Amygdalum, & pinguescet locusta, &
dissipabitur capparitis, atque hæc incipientibus, hominem in domum eternitatis sua profecturo.* hoc est,
ut apud Eucherium, canescet homo, tumbent pedes, & concupiscentia frigeſcet: nam hæc pluri-
mum homini in postremo vitæ tempore accidere consueverunt, ut inde in terram, quasi in eternita-
tis suæ domum redeat. Proculdubio autem indicium appropinquantis mortis est, cum canis caput
albicat capillis. Mitto illud quod D. Hieronymus notat, quosdam interpretari per amygdali florem
sacram spinam, quod decreſcentibus natium carnibus spina succrescat, & floreat: nam hoc & illud
senii est.

CONTINENTIÆ FRUCTUS. CAP. XXVI.

APud Hieremiam primo capite, ubi se is virgam vigilantem videre aserit, Theodotio reddit
amygdalinam. Unde colligitur, amygdalum castioris hieroglyphicum esse temperantia: mu-
cem enim eam videmus amarissimum habere putaminis corticem, testa que lignea, ea que durissima
cingi, amaritie corticis difficultatem indicante, integumentum duritia virtutem ipsam: fieri autem ut
cum putamina illa & amara & dura summo veris, fructu fruere sua vi admodum & delicato. Sic con-
tinentiæ castigata coercita que custodia, amara primum videtur, perdifficilis, & ab omni delectatio-
ne remotissima, sed ex qua fructum colligas ducissimum suavissimum que: ait enim Hesiodus, virtutis
radices amaras esse, fructus vero suavissimos.

DE NUCE JUGLANDE.

NUPTIÆ. CAP. XXVII.

*A Plin. lib.
15. cap. 22.
h. e. Eccl. 8.*

AB amygdalo ad nucem juglandem transire non incongruum, cujus est hieroglyphicum ut nu-
ptias præ se terat. Credidere multi, ait Plinius, quia nuces cadendo tripudium sonumque faci-
ant: qua de causa dictum illud. *Sparge marite nuce.* Sed verisimilior causa est, quam ipse communi-
scitur; ob integumentum duplex, pulvinati primum calicis, mox lignei putaminis, quali propemo-
dum operimento fetus muniantur.

CAPPARIS. CAP. XXVIII.

*Capparitis
Hebraicè
Aion.*

UT vero & Capparim absolvamus, super eo multa & varia tam Hebraici interpretes, quam Latini
& Græci commenti sunt, dum Hebraicam vocem, quam nos Capparim dicimus, illi AYIONA,
modo amorem, modo desiderium, modo concupiscentiam, & his similia elocutionibus suis circum-
scribunt. Sed qui diebus nostris scripsere Capparim libidinem perfrigerare, hoc loco, teste eo, dece-
pti vi-